

Міністерство освіти і науки України
Національна металургійна академія України
Кафедра міжнародної економіки, політичної економії та управління

Програма навчальної дисципліни
Інноваційний розвиток підприємства

Спеціальність: 8.051 Економіка (ЕК02)
Освітньо-професійна програма: Міжнародна економіка

Розподіл навчальних годин (Денна форма навчання)

	Усього	Чверті
		4
Усього годин за навчальним планом, у тому числі:	120	120
Аудиторні заняття, з них:	32	32
Лекції	16	16
Лабораторні роботи	0	0
Практичні заняття	0	0
Семінарські заняття	16	16
Самостійна робота, у тому числі при:	88	88
підготовці до аудиторних занять	16	16
підготовці до модульних контрольних робіт (екзамену)	12	12
виконанні курсових проектів (робіт)	0	0
виконанні індивідуальних завдань	0	0
опрацюванні розділів програми, які не викладаються на лекціях	60	60
Заходи семестрового контролю		підсумкова оцінка, семестрова (екзамен)

Характеристика дисципліни

Навчальна дисципліна «**Інноваційний розвиток підприємства**» є *обов'язковою* і входить до циклу дисциплін *загальної* (гуманітарної та соціально-економічної) підготовки магістрантів, які навчаються за освітньо-професійною програмою «Міжнародна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка».

Мета вивчення дисципліни – формування у студентів знань та вмінь щодо забезпечення інноваційного розвитку економічних систем за невизначеності умов та вимог; обґрунтування та реалізації ефективних управлінських рішень з розвитку підприємства на інноваційних засадах.

Дисципліна має забезпечити набуття та розвиток наступних **програмних компетенцій**:

ЗК1. Здатність критично мислити та генерувати нові ідеї.

ЗК3. Здатність проявляти лідерські навички, мотивувати людей, працювати у команді.

ЗК5. Здатність до інноваційної діяльності.

ЗК6. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

ЗК7. Здатність свідомо та соціально-відповідально діяти на основі етичних міркувань і принципів академічної доброчесності.

ФК6. Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки, вибирати належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурсні обмеження.

ФК7. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.

У результаті вивчення дисципліни студент має одержати наступні **програмні результати**:

ПРН2. Демонструвати навички самостійно приймати рішення, лідерські навички та уміння працювати в команді.

ПРН4. Проводити дослідження, генерувати нові ідеї, здійснювати інноваційну діяльність.

ПРН5. Обґрунтовувати та управляти проектами або комплексними діями.

ПРН6. Демонструвати високу соціальну відповідальність і дотримання принципів академічної доброчесності.

ПРН10. Обґрунтовувати рішення в умовах невизначеності, що потребують застосування нових підходів та економіко-математичного моделювання і прогнозування.

ПРН13. Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.

ПРН14. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен

знати:

- основні етапи інноваційного процесу та фази життєвого циклу інноваційної продукції;
- сучасні організаційні форми здійснення інноваційної діяльності, її основні етапи та принципи ефективної взаємодії учасників на мікро- та макрорівнях;
- методи та інструменти державної інноваційної політики, можливості та умови державної підтримки суб'єктів інноваційної діяльності в Україні;
- засади та технологію розробки стратегії інноваційного розвитку підприємства;
- засади проектного управління інноваційним розвитком, умови створення та ефективної роботи команди інноваційного проекту;
- джерела та методи залучення інвестицій до інноваційної діяльності;

- сучасний економіко-математичний інструментарій оцінювання результативності інноваційного капіталотворення;
- основні технології охорони прав та економіки інтелектуальної власності;

вміти:

- діагностувати стан інноваційного потенціалу підприємства та обґрунтовувати пріоритетні напрямки його нарощування;
- застосовувати методики генерації інноваційних ідей при прийнятті управлінських рішень;
- обґрунтовувати управлінські рішення щодо забезпечення ефективності інноваційного розвитку суб'єктів господарювання;
- ідентифікувати та оцінювати ризики інноваційної діяльності, контролювати та мінімізувати їхній рівень засобами ризик-менеджменту;
- економічно обґрунтовувати вибір способу комерціалізації об'єктів прав промислової власності підприємства.

Водночас дисципліна "Інноваційний розвиток підприємства" спрямована на формування у студентів наступних **соціальних навичок та навичок успішності (soft skills):**

- здатність працювати самостійно при опрацюванні навчально-методичної літератури та підготовці тематичної доповіді;
- комунікаційні навички;
- здатність управляти власним часом та навички командного time-менеджменту;
- здатність логічно, критично та самокритично мислити,
- здатність самостійно приймати рішення, сприймати критику та відстоювати власну позицію;
- прагнення до успіху.

Форма контролю знань: екзамен.

Критерії успішності – отримання позитивних оцінок за всіма формами контролю за 12-бальною шкалою оцінювання навчальних досягнень студентів та шкалою ECTS.

Засоби діагностики успішності навчання – комплект екзаменаційних білетів.

Набуті знання і вміння використовуватимуться студентами при написанні магістерської роботи в частині аналізу поточного стану, вибору напрямів розвитку об'єкта дослідження та оцінки ризиків пропонованих управлінських рішень, також вони сприятимуть самореалізації майбутніх фахівців за спеціальністю навчання.

Структура дисципліни

Модуль	Тема лекції (заняття) та обсяг, годин	Шифр змістового модуля	Захід модульного контролю	
1	Засади інноваційного розвитку			
	<u>Лекції</u>		Екзамен	
	1. Тема 2. Зміст, чинники та наслідки інноваційного розвитку соціально-економічних систем.	2		
	2. Тема 3. Сучасні організаційні форми інноваційного підприємництва.	2		
	<u>Семінари</u>			
	1. Зміст, чинники та наслідки інноваційного розвитку.	2		
	2. Інноваційне підприємництво та його регулювання в Україні.	2		
	<u>Самостійна робота</u>			
	<i>Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях</i>			
	1. Тема 1. Базисні поняття теорії інноваційного розвитку.	6		
2. Тема 3. Сучасні організаційні форми інноваційного підприємництва.	3			
3. Тема 4. Національні інноваційні системи та державне регулювання інноваційної діяльності.	6			
Підготовка до аудиторних занять	4			
Підготовка та складання екзамену	3			
Усього:		30		
2	Стратегія та тактика інноваційного розвитку підприємства			
	<u>Лекції</u>		Екзамен	
	1. Тема 5. Розробка та реалізація стратегії інноваційного розвитку підприємства.	2		
	2. Тема 6. Потенціал інноваційного розвитку підприємства.	2		
	<u>Семінари</u>			
	1. Стратегії, потенціал та бізнес-моделі інноваційного розвитку підприємства.	2		
	2. Маркетинговий підхід до виведення інновацій на ринок.	2		
	<u>Самостійна робота</u>			
	<i>Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях</i>			
	1. Тема 5. Розробка та реалізація стратегії інноваційного розвитку підприємства.	6		

	<p>2. Тема 7. Маркетинговий підхід до розроблення і виведення інновацій на ринок. 9</p> <p>Підготовка до аудиторних занять 4</p> <p>Підготовка та складання екзамену 3</p> <p style="text-align: right;">Усього: 30</p>		
3	Проектне управління інноваційним розвитком		
	<p><u>Лекції</u></p> <p>1. Тема 8. Розробка та реалізація інноваційного проекту. 2</p> <p>2. Тема 9. Команда інноваційного проекту. 2</p> <p><u>Семінари</u></p> <p>1. Розробка та реалізація інноваційного проекту. 4</p> <p><u>Самостійна робота</u></p> <p><i>Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях</i></p> <p>1. Тема 10. Генерація та аналіз інноваційних ідей. 15</p> <p>Підготовка до аудиторних занять 4</p> <p>Підготовка та складання екзамену 3</p> <p style="text-align: right;">Усього: 30</p>		Екзамен
4	Інвестиційне забезпечення та ризики інноваційної діяльності		
	<p><u>Лекції</u></p> <p>1. Тема 11. Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку підприємства. 2</p> <p>2. Тема 12. Ризики інноваційної діяльності та засади ризик-менеджменту. 2</p> <p><u>Семінари</u></p> <p>1. Фінансування та ризики інноваційної діяльності. 2</p> <p>2. Захист та комерціалізація інтелектуальної власності 2</p> <p><u>Самостійна робота</u></p> <p><i>Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях</i></p> <p>1. Тема 11. Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку підприємства. 3</p> <p>2. Тема 13. Охорона прав та економіка інтелектуальної власності 12</p> <p>Підготовка до аудиторних занять 4</p> <p>Підготовка та складання екзамену 3</p> <p style="text-align: right;">Усього: 30</p>		Екзамен

Зміст дисципліни

Лекційний курс

№№ з/п	Назва розділу/теми та її зміст	Тривалість (годин)
1	<p>Тема 2. Зміст, чинники та наслідки інноваційного розвитку соціально-економічних систем.</p> <p>Інноваційний розвиток у системі категорія руху економічної системи. Мотивація, цілі, ознаки та суперечності інноваційного розвитку. Різновиди ефектів інноваційного розвитку: економічний ефект, науково-технічний ефект, науковий (пізнавальний) ефект, соціальний ефект, бюджетний, екологічний ефект.</p> <p>Взаємозв'язок економічного та інноваційного розвитку. Інноваційна складова циклічного розвитку економічних систем. Теорія "довгих хвиль" М. Кондратьєва та "креативного руйнування" Й. Шумпетера. Циклічність інноваційного розвитку підприємства (організації).</p>	2
2	<p>Тема 3. Сучасні організаційні форми інноваційного розвитку.</p> <p>Сфери, суб'єкти та об'єкти інноваційної діяльності. Експлеренти, патіенти, комутанти та віоленти як специфічні суб'єкти інноваційної діяльності. Венчурне підприємство та його форми. Інноваційне підприємство (стартап) та особливості його життєвого циклу.</p>	2
3	<p>Тема 5. Розробка та реалізація стратегії інноваційного розвитку підприємства.</p> <p>Інноваційна політика підприємства, її завдання та принципи. Стратегія та тактика інноваційного розвитку. Організаційно-економічний механізм управління інноваційним розвитком підприємства. Методи оцінювання інноваційної ситуації підприємства.</p> <p>Структура, етапи та алгоритм розробки стратегії інноваційного розвитку підприємства. Основні напрями підвищення конкурентоспроможності та ринкових можливостей підприємства. Пріоритети інноваційного розвитку металургійних підприємств.</p>	2
4	<p>Тема 6. Потенціал інноваційного розвитку підприємства.</p> <p>Поняття інноваційного потенціалу та його структура. SWOT-аналіз, інтегральне та часткове оцінювання інноваційного потенціалу підприємства. Концептуальна схема управління інноваційним потенціалом.</p>	2
5	<p>Тема 8. Розробка та реалізація інноваційного проекту.</p> <p>Концепція проектного аналізу та його принципи. Особливості, класифікація та структура інноваційних проектів. Середовище інноваційного проекту. Склад та функції учасників проекту.</p> <p>Зміст та структура типового бізнес-плану інноваційного проекту. Етапи розроблення й реалізації інноваційного проекту: розробка концепції проекту, власне проектування, виготовлення і просування на ринок інноваційної продукції.</p> <p>Принципи оцінювання і фінансово-економічні показники ефективності інноваційно-інвестиційного проекту.</p>	2
6	<p>Тема 9. Команда інноваційного проекту.</p> <p>Передумови створення команди. Склад та рольові функції членів команди інноваційного проекту. Керівництво та лідерство.</p>	2

	<p>Етапи життєвого циклу команди інноваційного проекту.</p> <p>Ознаки ефективної команди та умови ефективної командної роботи. Ефект синергії.</p> <p>Методи стимулювання творчої та інноваційної активності персоналу.</p>	
7	<p>Тема 11. Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку підприємства.</p> <p>Взаємозв'язок інновацій та інвестицій. Джерела та механізми фінансування інноваційних проєктів. Формування та оптимізація інвестиційних ресурсів. Переваги та недоліки методів інвестування. Система фінансування інноваційної діяльності на рівні держави. Державні фінансові преференції підприємствам – суб'єктам інноваційної діяльності.</p>	2
8	<p>Тема 12. Ризики інноваційної діяльності та засади ризик-менеджменту.</p> <p>Поняття ризику та основні причини невизначеності і спричиненого нею ризику. Ризики, спричинені впливом факторів макро- та мікросередовища. Класифікація та методи оцінювання ризиків інноваційної діяльності. Цілі та методи управління ризиками інноваційної діяльності підприємства.</p>	2

Семінарські заняття

№№ з/п	Тема заняття та її зміст	Тривалість (годин)
1	<p>Зміст, наслідки та чинники інноваційного розвитку соціально-економічних систем.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мотивація, цілі, ознаки та суперечності інноваційного розвитку. Ефекти інноваційної діяльності. 2. Стадії, етапи та результати інноваційного процесу. 3. Еволюція моделей інноваційного процесу. Становлення моделі відкритих інновацій. 4. Інноваційна складова розвитку економічних систем. 5. Модель інноваційного розвитку підприємства та чинники її формування. 	2
2	<p>Інноваційне підприємництво та його регулювання в Україні.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сфери, суб'єкти та об'єкти інноваційної діяльності. 2. Інноваційне підприємство та особливості його життєвого циклу. 3. Склад, структура, принципи побудови та показники функціонування НІС. Підходи до визначення ефективності НІС. 4. Інфраструктура ринку інновацій, її складники та основні функції. 5. Зміст, цілі, принципи та інструменти державної науково-технічної та інноваційної політики. 	2
3	<p>Розробка та реалізація стратегії інноваційного розвитку підприємства.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Критерії і методичні основи вибору напрямків інноваційного розвитку підприємств. 	2

	<p>2. Методи аналізу зовнішнього середовища та інноваційної ситуації підприємства.</p> <p>3. Класифікація підприємств за типом інноваційної політики та поведінки.</p> <p>4. Бізнес-моделі інноваційного розвитку підприємства.</p> <p>5. Методи оцінки та аналіз потенціалу інноваційного розвитку підприємства.</p>	
4	<p>Маркетинговий підхід до виведення інновацій на ринок.</p> <p>1. Маркетингові дослідження попиту на інновації.</p> <p>2. Споживачі інноваційної продукції та їх класифікація.</p> <p>3. Особливості стимулювання попиту на інноваційну продукцію.</p> <p>4. Маркетингові стратегії подолання споживчого опору інноваціям на ринку.</p>	2
5	<p>Розробка та реалізація інноваційного проекту.</p> <p>1. Концепція проектного аналізу та його принципи.</p> <p>2. Склад та рольові функції членів команди інноваційного проекту.</p> <p>3. Зміст, структура та етапи розробки типового бізнес-плану інноваційного проекту.</p> <p>4. Принципи оцінювання і фінансово-економічні показники ефективності інноваційно-інвестиційного проекту.</p> <p>5. Реєстрація та акредитація інвестиційного проекту як інноваційного.</p> <p>6. Методи стимулювання інноваційної активності персоналу.</p>	4
6	<p>Фінансування та ризики інноваційної діяльності.</p> <p>1. Завдання та принципи побудови системи інвестування інноваційної діяльності.</p> <p>2. Джерела та механізми фінансування інноваційної діяльності.</p> <p>3. Оптимізація структури фінансування інноваційного проекту.</p> <p>4. Ризики інноваційної діяльності та їх класифікація.</p> <p>5. Методи оцінювання ризику інноваційного проекту.</p> <p>6. Управління інноваційними ризиками.</p>	2
7	<p>Тема 13. Охорона прав та економіка інтелектуальної власності.</p> <p>1. Об'єкти та суб'єкти інтелектуальної власності та їх класифікація.</p> <p>2. Методи оцінки вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності.</p> <p>3. Форми комерціалізації об'єктів права промислової власності.</p> <p>4. Економічна ефективність ліцензування.</p> <p>5. Управління інтелектуальною власністю.</p>	2

Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях

№№ з/п	Назва теми та її зміст	Тривалість (годин)
1	<p>Тема 1. Базисні поняття теорії інновацій</p> <p>Сутність, зміст, класифікація та функції економічних інновацій. Поняття «креативна діяльність», «інноваційна діяльність», «інноваційний процес»,</p>	6

	<p>«інноваційний розвиток». Етапи, стадії та результати інноваційного процесу. Відображення результатів науково-технічної та інноваційної діяльності підприємства у статистичній звітності [Осн. 1; 4-6; Інтернет; 4-5].</p>	
2	<p>Тема 3. Сучасні організаційні форми інноваційного підприємництва.</p> <p>Організаційні форми функціонування інноваційних підприємств: бізнес-інкубатори, інноваційні центри, технополіси, технопарки, центри трансферу технологій. Становлення та розвиток моделі відкритих інновацій. Науково-технічна кооперація в інноваційних процесах [Осн. 3. Доп. 5; 8. Інтернет 1; 5; 8].</p>	3
3	<p>Тема 4. Національні інноваційні системи та державне регулювання інноваційної діяльності.</p> <p>Поняття «національна інноваційна система» (НІС). Склад, структура, принципи побудови та показники функціонування НІС. Підходи до визначення ефективності НІС.[Осн. 3. Доп. 5; 8. Інтернет 8]. Інфраструктура ринку інновацій, її складники та основні функції.[Осн 3. Доп. 5. Інтернет 1; 4] Зміст, цілі, принципи та інструменти державної науково-технічної та інноваційної політики. Технологічні та інноваційні пріоритети розвитку національної економіки як орієнтири інноваційного розвитку суб'єктів господарювання. Регламентація та створення сприятливого інституційно-правового середовища інноваційної діяльності. Шляхи державного регулювання та форми фінансово-кредитної підтримки інноваційного підприємництва [2; 11].</p>	6
4	<p>Тема 5. Розробка та реалізація стратегії інноваційного розвитку підприємства.</p> <p>Методичні засади вибору напряму інноваційного розвитку підприємства [Осн. 1-2]. Особливості інноваційної поведінки великих, середніх та малих фірм. Стратегічні бізнес-моделі інноваційного розвитку підприємств [Осн. 1; 5. Інтернет 1; 4].</p>	6
5	<p>Тема 7. Маркетинговий підхід до розроблення і виведення інновацій на ринок.</p> <p>Інноваційна ініціатива. Поняття та основні завдання маркетингу інновацій. Відмінність маркетингу інновацій від маркетингу відомого товару [Осн. 1-2. Доп. 4. Інтернет 2-3]. Специфіка ринкових досліджень для виявлення та аналізу попиту на інновації. Види попиту на інновацію і чинники, що впливають на нього. Внутрішні та зовнішні фактори мотивації споживача. Класифікація незадоволених потреб споживачів. Методи виявлення прихованих, але не ідентифікованих (не розпізнаних) потреб. [Осн. 1-2. Доп. 4. Інтернет 2-3]. Класифікація споживачів за ставленням до інновацій. Дифузія інновацій. Маркетингові стратегії подолання споживчого опору інноваціям на ринку. [Доп. 7, Інтернет 2-3].</p>	9

6	<p>Тема 10. Генерація та аналіз інноваційних ідей.</p> <p>Креативність як основа інноваційних ідей [Інтернет 1]. Джерела генерації та виявлення ідей щодо інновацій. Методи генерації інноваційних ідей та їх порівняльна характеристика. Різновиди евристичних та експертних методів прийняття інноваційних рішень. Особливості застосування методів синектики, «мозкового штурму» та морфологічних карт при генерації інноваційних ідей [Інтернет 1]. Краудсорсинг [Осн.1; 3].</p>	15
7	<p>Тема 11. Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку підприємства.</p> <p>Сучасні форми інвестування інноваційних проектів (лізинг, селенг, форфейтинг, факторинг, франчайзинг), їх переваги та недоліки [Осн. 1; 5-6; Доп. 6; 9].</p>	3
8	<p>Тема 13. Охорона прав та економіка інтелектуальної власності.</p> <p>Інтелектуальна власність як економіко-правова категорія. Класифікація об'єктів інтелектуальної власності, способи їх захисту та комерціалізації [Осн 1; 5-6. Доп. 1-2. Інтернет 4; 9]. Академічна доброчесність в системі охорони прав інтелектуальної власності. Методичні підходи до оцінювання вартості об'єктів промислової власності. Управління «портфелем» інтелектуальної власності підприємства. [Осн 1; 5-6. Доп. 1-2. Інтернет 4].</p>	12

Рекомендована література

Основна

1. Білоцерківець В.В., Завгородня О.О., Алсуф'єва О.О. Інноваційний розвиток підприємства: Конспект лекцій. - Дніпро: НМетАУ, 2018. - 180 с.
2. Ілляшенко С.М. Управління інноваційним розвитком промислових підприємств / С.М. Ілляшенко, О.А. Біловодська. – Суми: Університетська книга, 2010. – 210 с.
3. Інноваційно-інформаційна економіка: зміст, динаміка, регулювання: монографія / Тарасевич В.М., Білоцерківець В.В., Завгородня О.О., Лебедєва В.К. та ін.; за ред. В.М. Тарасевича. – Дніпро: ПМП «Економіка», 2018. – 352 с.
4. Менеджмент зовнішньоекономічної та інноваційної діяльності (для магістрів): Навчальний посібник / К.В. Ковтуненко, О.М. Коваленко, О.В. Станіславик та ін.; за ред. д.е.н., доц. Ковтуненко К.В. – Київ: ЦУЛ, 2018. – 505 с.
5. Микитюк П.П., Крисько Ж.Л., Овсянюк-Бердіна О.Ф., Сковчиляс С.М. Інноваційний розвиток підприємства: навч. посіб. - Тернопіль: ПП "Принтер Інформ", 2015. – 224 с.
6. Скрипко Т.О. Інноваційний менеджмент: Підручник. - К.: Знання, 2011. - 423 с.

Допоміжна (додаткова) література

1. Антонюк Л.Л. Інновації: теорія, механізм розробки та комерціалізації: монографія / Л.Л. Антонюк, А.М. Поручник, В.С. Савчук. – Київ: КНЕУ, 2003. – 394 с.
2. Базилевич В.Д. Інтелектуальна власність: Підручник / В.Д. Базилевич. – К.:Знання, 2006.– 431 с.
3. Білоцерківець В.В., Завгородня О.О., Алсуф'єва О.О. Методичні вказівки до вивчення дисципліни "Інноваційний розвиток підприємства" для студентів спеціальностей 051, 071, 072, 073, 076 (магістерський рівень). - Дніпро: НМетАУ, 2018. - 48 с.
4. Дослідницький тренінг: маркетинг інновацій і інновації в маркетингу : навч.-метод. посібник/ За ред. В.Я. Заруби. Нац. техн. ун-т «ХПІ». – Х.: Щедра садиба плюс, 2015. – 110 с.
5. Краус Н.М., Шевченко О.М. Інноваційна діяльність та венчурний капітал в системній модернізації національної економіки. - Полтава: Дивоцвіт. 2013. - 184 с.
6. Проектний аналіз: Навч. посібник / Т.Б. Ігнашкіна, О.В. Гончарук. – Дніпро: НМетАУ, 2017. – 226 с.
7. Роджерс Е. М. Дифузія інновацій: Пер. з англ. В. Старка. / Е. М. Роджерс. – К.: Вид. дім "Києво-Могилянська академія", 2009. – 591 с.
8. Федулова Л.І. Інноваційна економіка: Підручника. – К.: Либідь, 2006. – 480 с.
9. Швець В.Я., Баранець Г.В., Єфремова Н.Ф. Інвестування: навч. посіб. - Дніпродзержинськ: ДДТУ, 2011. - 459 с.

Інтернет-джерела

1. Інноваційне підприємництво: креативність, комерціалізація, екосистема: Навч. посіб. для вищих навчальних закладів / За ред. д.е.н., проф. Ю.М. Бажала. – К.: Університетське вид-во «Пульсари», 2015. – 278 с. Режим доступу: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/27600>
2. Інструменти та методи комерціалізації інноваційної продукції: монографія [Електронний ресурс] / за ред. д.е.н., проф. Ілляшенка С.М., к.е.н., доц. Біловодської О.А. – Суми: Триторія, 2018.–382 с. - Режим доступу: <https://er.chdtu.edu.ua/bitstream/>
3. Маркетинг. Менеджмент. Інновації: монографія [Електронний ресурс] / за ред. д.е.н., професора С.М. Ілляшенка. – Суми : ТОВ «Друкарський дім «Папірус», 2010. – 621 с. - Режим доступу: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/16194>
4. Управління інноваційною діяльністю: магістерський курс: підручник / Б.М. Андрушків, О.Б. Бойко, Ю.Я. Вовк та ін. – Тернопіль : ФОП Паляниця В.А., 2015. – 1146 с. - Режим доступу: <http://elartu.tntu.edu.ua/handle/123456789/17920>
5. Офіційний портал Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua/>
6. Офіційний портал Міністерства економічного розвитку та торгівлі України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
7. Періодичні електронні видання України з проблем інноваційного розвитку:
  - журнал "Бізнес"[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.business.ua>
  - журнал "Експерт–Україна" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.expert.ua>
  - газета "Ділова Столиця" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dsnews.com.ua>

- газета "Коммерсант – Україна" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kommersant.ua>
  - журнал "Компаньон" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.companion.ua>
  - "Українська інвестиційна газета" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.investgazeta.net>
8. The Global Innovation Index [E-resource]. – Available at: <http://www.globalinnovationindex.org>
9. WIPO [E-resource]. – Available at: <https://www.wipo.int/portal/en/index.html>

Укладач:

д.е.н., проф.

О.О. Завгородня

Завідувач кафедри міжнародної економіки, політичної економії та управління:

д.е.н., проф.

В.М. Тарасевич

Програму затверджено на засіданні НМК зі спеціальності 051 - "Економіка" протокол № ___6___ від \"_16_\" квітня 2019 року.

Голова НМК за спеціальністю:

к.е.н., доц.

Л.М. Бандоріна

Узгоджено:

Начальник навчального відділу:

В.Б. Пульпінський